

130 Χρόνια Σχολή Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ,
Μητέρα–Τροφός της Ελληνικής Τεχνολογίας

Αθήνα, Μουσείο Ακρόπολης, Κυριακή 2 Ιουλίου 2017

130ά γενέθλια της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ

- Γιατί εν μέσω κρίσης και οικονομικής δυσπραγίας κάνουμε γιορτές;
- Πως διαλέξαμε τον χρόνο για τη γιορτή;
- Πως διαλέξαμε τον τόπο;

Πριν δώσω το λόγο στους εκλεκτούς ομιλητές μας θα ήθελα σαν εισαγωγή να μιλήσω για τρία ερωτήματα:

1. Γιατί εν μέσω κρίσης και οικονομικής δυσπραγίας κάνουμε γιορτές;
2. Πως διαλέξαμε τον χρόνο για τη γιορτή;
3. Πως διαλέξαμε τον τόπο;

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΑΡΙΘ. 82. 1836. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, 31 Δεκεμβρίου.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί εκπαίδευσης εις την αρχιτεκτονικήν.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ι) Θέλει συστηθῆ τῶρα πλέον εἰς Ἀθήνας σχολεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον θέλουν διδάσκεισθαι τὴν κυριακὴν καὶ τὰς εορτάς, ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ μορφωθῶσιν ὡς ἀρχιτεχνίται (μαῖιστορες) εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικήν.

1836/37 Κυβέρνηση Κόμη Ιωσήφ Λουδοβίκου Ἀρμανσπεργκ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΑΡΙΘ. 55. 1863. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, 14 Σεπτεμβρίου.

ΘΕΣΠΙΣΜΑ

Περί νέου διοργανισμοῦ καὶ διεύθυνσεως τοῦ Σχολείου τῶν τεχνῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Προσωρινὴ Κυβέρνησις.

Θεωροῦσα, ὅτι τὸ μόνον ἐν Ἑλλάδι πρό τινων ἐτῶν συσταθὲν σχολεῖον τῶν Τεχνῶν δὲν προώδευσεν ἀρκούντως, οὐδὲ παρήξε καρποὺς ἀναλόγους τῶν προσδοκιῶν τοῦ κοινού καὶ τῶν πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ καταβαλλομένων ἐτησίως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου δαπανῶν.

1863 Κυβέρνηση Μπενιζέλου Ρούφου (Οροπεδίου)
Ἡ Β' Ἐθνικὴ ἐν Ἀθήναις Συνέλευσις

Θα ξεκινήσω ἀπ' το δεύτερο ερώτημα που εἶναι πιο εὔκολο και μου δίνει την ευκαιρία να πω δυο λόγια για την ιστορία του πολυτεχνείου και της Σχολῆς Πολιτικῶν Μηχανικῶν.

Το σύγχρονο ελληνικό κράτος καθιερώθηκε και αναγνωρίστηκε διεθνῶς περί το 1830. Λίγο μετά, την τελευταία μέρα του 1836 με το παλιό ημερολόγιο, ἢ στις αρχές του 1837 με το νέο, ιδρύεται ένα σχολεῖο τεχνιτῶν που ἐμελλε να ἐξελιχθεῖ στο Ἐθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνεῖο. Το διάταγμα καθορίζει ὅτι «θέλει συστηθεῖ τῶρα πλέον εἰς Ἀθήνας σχολεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον θέλουν διδάσκεσθαι τὴν κυριακὴν καὶ τὰς εορτάς, ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ μορφωθῶσιν ὡς ἀρχιτεχνίται (μαῖιστορες) εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικήν.»

Μια 25ετία ἀργότερα, φαίνεται πως «το μόνον ἐν Ἑλλάδι πρό τινων ἐτῶν συσταθὲν σχολεῖον τῶν Τεχνῶν δὲν προώδευσεν ἀρκούντως, οὐδὲ παρήξε καρποὺς ἀναλόγους τῶν προσδοκιῶν τοῦ κοινού καὶ τῶν πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ καταβαλλομένων ἐτησίως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου δαπανῶν».

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΙΘ. 159

1887

Ἐν Ἀθήναις τῆ 20 Ἰουνίου

(1)
Περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις σχολείου τῶν βιομηχάνων
Τεχνῶν.

Νόμος ΑΦΜΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαμεν
καὶ διατάσσομεν·

*Ἄρθρον 3.

Ἡ σχολὴ τῶν πολιτικῶν μηχανικῶν παρασκευάζει μηχανικούς διὰ τε τὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς ἀνάγκας, καταλλήλους πρὸς κατασκευὴν ὁδῶν, γεφυρῶν, σιδηροδρόμων, ὑδραυλικῶν ἔργων καὶ οἰκοδομῶν. Ἡ διδασκαλία εἶναι τετραετής, διδάσκονται δὲ τὰ ἐξῆς μαθήματα·

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη
ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.
Ἐν Ἀθήναις τῆ 20 Ἰουνίου 1887.

= 2 Ἰουλίου
με το νέο

1887 Κυβέρνηση Κωνσταντίνου Κανάρη

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 337

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

1914

Περὶ ὀργανώσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικοῦ Μετσόβιου
Πολυτεχνείου.

Νόμος 388

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαμεν
καὶ διατάσσομεν.

*Ἄρθρον 1.

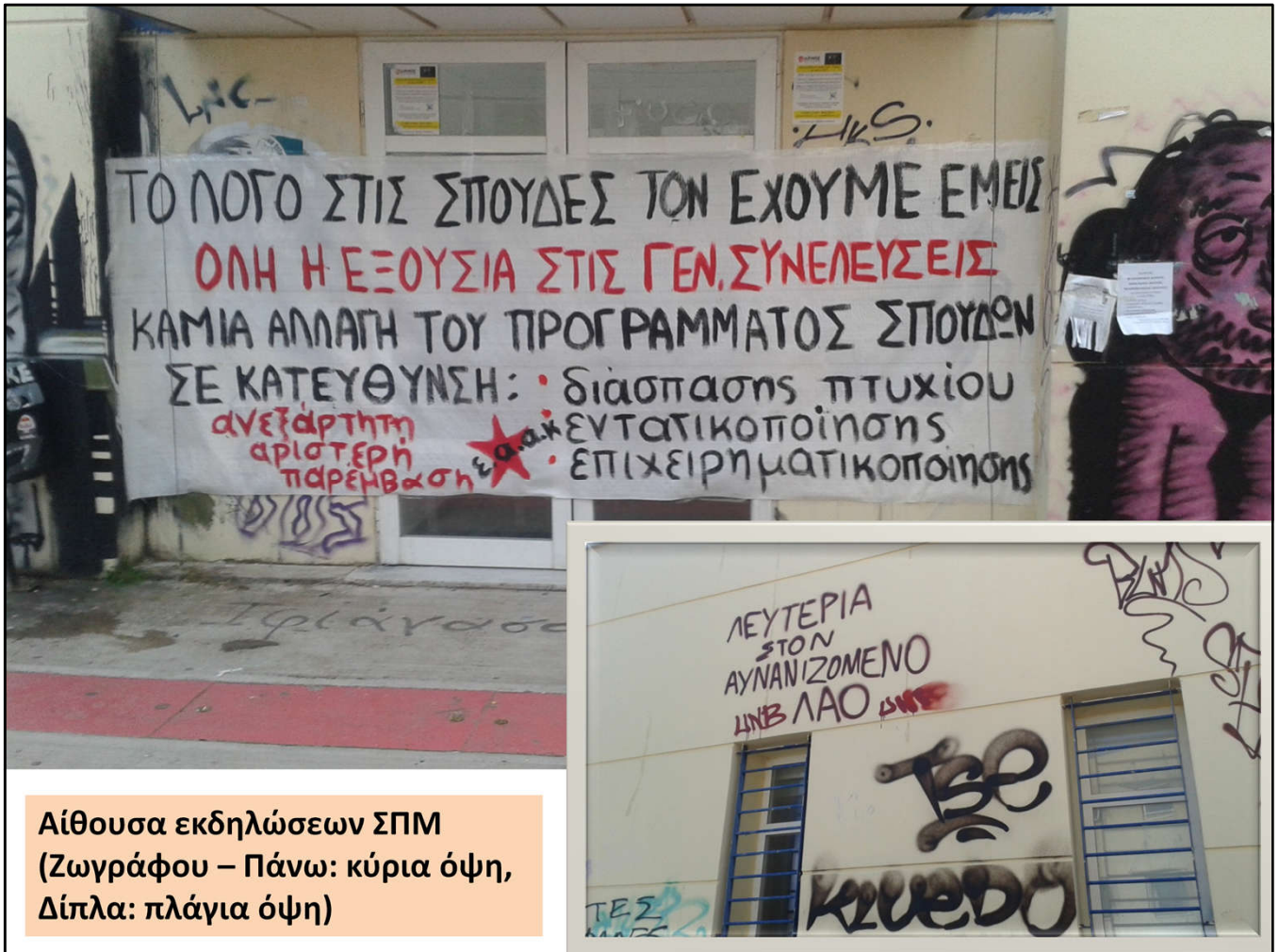
Ἡ ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τῆν ἐπωνυμίαν Σχολεῖον τῶν Βιομηχάνων τεχνῶν λειτουργοῦσα ἀνωτάτη τεχνικὴ Σχολή, ὑπαγομένη εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ἐπι τῆς Συγκοινωνίας Ἰπουργείου, μετονομάζεται «Ἐθνικὸν Μετσόβιον Πολυτεχνεῖον» τάσσεται δὲ ἰσότημος πρὸς τὰ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμια καὶ ἱεραρχικῶς τίθεται ἀμέσως μετὰ τὰ Πανεπιστήμια ταῦτα.

1914 Κυβέρνηση Ελευθερίου Βενιζέλου

Θα περάσει μια ακόμη 25ετία πριν γίνει το σημαντικό βήμα: Η ίδρυση της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών που σηματοδοτεί μια αλλαγή πορείας. Σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο 1541, η Σχολή «παρασκευάζει μηχανικούς διὰ τε τὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς ἀνάγκας, καταλλήλους πρὸς κατασκευὴν ὁδῶν, γεφυρῶν, σιδηροδρόμων, ὑδραυλικῶν ἔργων καὶ οἰκοδομῶν.»

Ο ιδρυτικός νόμος σφραγίζεται και δημοσιεύεται στις 2 Ιουνίου 1887 με το παλιό ημερολόγιο, 2 Ιουλίου με το νέο. Δηλαδή τα 130ά γενέθλιά μας είναι ακριβώς σήμερα.

Ακόμη μια 25ετία μετά, η επιλογή αυτή θα δικαιωθεί. Έτσι το 1914 η «ανωτάτη τεχνικὴ Σχολή ... μετονομάζεται Ἐθνικὸν Μετσόβιον Πολυτεχνεῖον», τάσσεται δε ἰσότημος πρὸς τὰ ἐν Ἀθήναις πανεπιστήμια καὶ ἱεραρχικῶς τίθεται ἀμέσως μετὰ τὰ Πανεπιστήμια ταῦτα»

**Αίθουσα εκδηλώσεων ΣΠΜ
(Ζωγράφου – Πάνω: κύρια όψη,
Δίπλα: πλάγια όψη)**

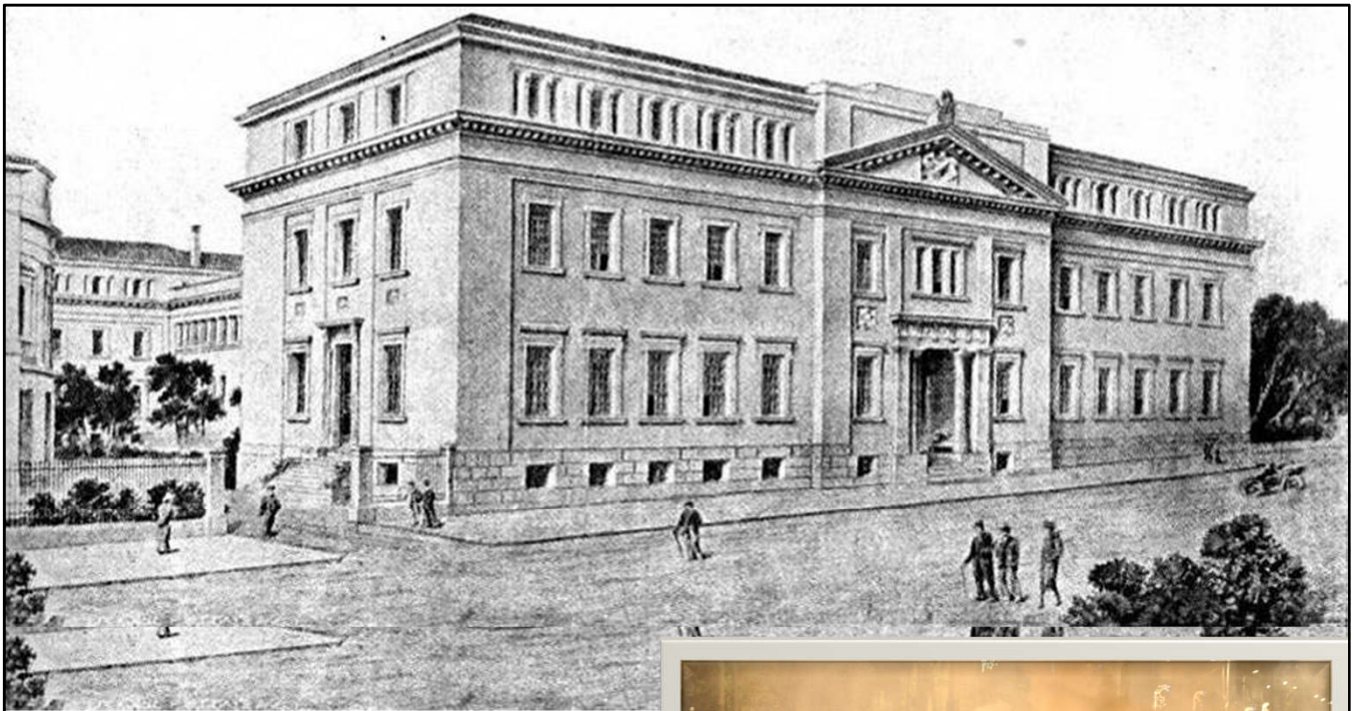
Και τώρα περνάω στο τρίτο ερώτημα, σχετικά με το χώρο της γιορτής, που μου δίνει την ευκαιρία να αναφερθώ στο παρόν της Σχολής. Φυσικά μια πρώτη επιλογή που σκέφτεται μια Σχολή, που έχει τη δική της αίθουσα εκδηλώσεων στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, είναι να κάνει εκεί τη γιορτή της. Θα είχε και αισθητικό και κοινωνιολογικό ενδιαφέρον. Παρατηρήστε μερικά από τα συνθήματα που φαίνονται και αν θέλετε σημειώστε τα να τα συζητήσουμε αργότερα στο κοινωνικό μέρος της εκδήλωσης —στο αυτό το μέρος των ομιλιών δεν προβλέπεται συζήτηση.

Τελικώς δεν κάναμε αυτή την επιλογή γιατί δεν ήμασταν σίγουροι ποια φοιτητική παράταξη θα ήταν αρμόδια να επιτρέψει ή να απαγορεύσει με πανό την είσοδό μας.

**Κύρια είσοδος στο επίπεδο της αίθουσας εκδηλώσεων του ΕΜΠ
(Κτήριο Πρυτανείας, Ζωγράφου)**

Άλλη επιλογή ήταν η κεντρική αίθουσα εκδηλώσεων του ΕΜΠ. Ενδιαφέροντα τα συνθήματα, αλλά προέκυψαν διαφωνίες στα μέλη της επιτροπής ως προς το νόημά τους κι έτσι δεν υιοθετήσαμε ούτε αυτή την επιλογή.

**Ιστορικό Κτήριο Γκίνη της ΣΠΜ και
περιβάλλον χώρος
Πάνω: όπως παλιά
Δίπλα: σύγχρονη εποχή**

Φυσικά υπάρχει και το ιστορικό κτήριο Γκίνη που ακόμη αποτελεί υποδομή της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών. Όμως, το έχει επηρεάσει η κλιματική αλλαγή. Το κλίμα έχει υπερθερμανθεί και γίνεται συχνά ομιχλώδες.

Τελικώς σκεφτήκαμε, αφού είμαστε η καλύτερη Σχολή της χώρας και απ' τις καλύτερες στον κόσμο, γιατί να μην διαλέξουμε για τη γιορτή το καλύτερο μέρος στον κόσμο; Κι έτσι καταλήξαμε εδώ, στο Μουσείο Ακρόπολης.

Πίσω απ' τους κακοποιημένους τοίχους

ShanghaiRanking's

Global Ranking of Academic Subjects 2017

CIVIL ENGINEERING

World Rank	Institution	Country /Region
1	Tongji University	
2	Lehigh University	
3	Swiss Federal Institute of Technology Zurich	
4	The University of Texas at Austin	
5	Polytechnic University of Madrid	
6	Tsinghua University	
7	National Technical University of Athens	
8	University of California, Berkeley	
8	University of Illinois at Urbana-Champaign	
10	University of Canterbury	

Καμιά άλλη Σχολή στην Ελλάδα δεν έχει παρόμοιες επιδόσεις με τη ΣΠΜ

Το γεγονός ότι είμαστε από τις πρώτες Σχολές στον κόσμο το επικυρώνει η προχθεσινή ανακοίνωση της κατάταξης πανεπιστημίων της Σαγκάης που μας δίνει της έβδομη θέση παγκοσμίως. Επίσης ο οργανισμός QS, την τελευταία πενταετία έντασης της κρίσης, μας δίνει συνεχώς μια θέση μέσα στους πρώτους 50 στον κόσμο.

Γιατί γιορτή εν μέσω κρίσης;

Σ' αυτές τις ζοφερές μέρες που ζούμε, μια τέτοια πανηγυρική εκδήλωση στο ωραιότερο νεότερο μνημείο της Αθήνας μας γεμίζει με συγκίνηση για ό,τι καταφέραμε να προσφέρουμε στην κοινωνία ως Σχολή και συμβάλλει στην ενημέρωση της κοινής γνώμης για τις μεγάλες επιστημονικές μας δυνατότητες που ξεπερνούν τα σύνορα της χώρας μας. Θα είναι μία μαγευτική βραδιά που κανείς από εμάς που βάλαμε ένα μικρό λιθαράκι σ' αυτό το Θαύμα της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών δεν θα ήθελε να χάσει.

Μανόλης Παπαδρακάκης (ομότιμος καθηγητής της Σχολής)

Φαντάζομαι αυτή τη γιορτή σαν ένα είδος «πυροκροτητή» σε μια αλληλουχία εκρήξεων δημιουργίας, πέρα από τα όρια της τεχνικής εκπαίδευσης.

Δημήτρης Λιάτης (απόφοιτος της Σχολής, εθελοντής στην οργάνωση του εορτασμού)

Και έρχομαι στο πρώτο ερώτημα, αν έχει νόημα να κάνουμε γιορτές εν μέσω κρίσης. Το σκέφτηκα πολύ αλλά δεν μπόρεσα να το απαντήσω. Θεώρησα όμως σκόπιμο να παραθέσω δυο γνώμες που άπτονται του ερωτήματος και ξεχώρισα από ηλεκτρονικά μηνύματα που έλαβα τυχαία.

Του Μανόλη Παπαδρακάκη, ομότιμου καθηγητή της Σχολής:

«Σ' αυτές τις ζοφερές μέρες που ζούμε, μια τέτοια πανηγυρική εκδήλωση στο ωραιότερο νεότερο μνημείο της Αθήνας μας γεμίζει με συγκίνηση για ό,τι καταφέραμε να προσφέρουμε στην κοινωνία ως Σχολή και συμβάλλει στην ενημέρωση της κοινής γνώμης για τις μεγάλες επιστημονικές μας δυνατότητες που ξεπερνούν τα σύνορα της χώρας μας. Θα είναι μία μαγευτική βραδιά που κανείς από εμάς που βάλαμε ένα μικρό λιθαράκι σ' αυτό το Θαύμα της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών δεν θα ήθελε να χάσει.»

Του Δημήτρη Λιάτη, απόφοιτου της Σχολής και εθελοντή στην οργάνωση του εορτασμού:

«Φαντάζομαι αυτή τη γιορτή σαν ένα είδος «πυροκροτητή» σε μια αλληλουχία εκρήξεων δημιουργίας, πέρα από τα όρια της τεχνικής εκπαίδευσης.»

Ελπίζω στη συνέχεια οι ομιλητές μας θα φωτίσουν περισσότερο το ερώτημα.

130 Χρόνια Σχολή Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ, Μητέρα–Τροφός της Ελληνικής Τεχνολογίας

Αθήνα, Μουσείο Ακρόπολης, Κυριακή 2 Ιουλίου 2017

Αφιερωμένη εξαιρετικά....

Δημήτρης Κουτσογιάννης, Κοσμήτορας της ΣΠΜ

Κλείνοντας την εισαγωγή μου, και με τη σκέψη μου ότι, ως μηχανικοί, το παρελθόν το τιμούμε, το μελετούμε και το γιορτάζουμε με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, προτείνω να αφιερώσουμε αυτή τη γιορτή σ' αυτούς που εκπροσωπούν το μέλλον. Σ' αυτά τα καλά και τα κακά παιδιά της Σχολής μας που μας κάνουν τη ζωή δύσκολη αλλά συχνά μας κάνουν περήφανους –στη φωτογραφία είναι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές μας στο συνέδριο της EGU στη Βιέννη πριν δυο μήνες.

Αθήνα 2 Ιουλίου 2017

Δημήτρης Κουτσογιάννης
Κοσμήτορας ΣΠΜ